

انجام اسلامی

زیر نظر مجلس عالی هماهنگی تبلیغات اسلامی

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

مشخصات کتاب

سرشناسه : لطیفی پاکده، لطفعلی 1346-

عنوان و نام پدیدآور : انسجام اسلامی: زمینه ها، مبانی، موانع و راهکارهای اتحاد اسلامی/ لطفعلی لطیفی پاکده؛ تهیه کننده مرکزپژوهشهای اسلامی صداوسیما.

مشخصات نشر : قم : دفترعقل، 1388.

مشخصات ظاهری : 144ص.

فروست : مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما؛ 10.

شابک : 16000 ریال: 978-964-2761-92-0

وضعیت فهرست نویسی : فاپا (برونسپاری)

موضوع : وحدت اسلامی

موضوع : همبستگی

موضوع : وحدت اسلامی -- احادیث

موضوع : وحدت اسلامی-- جنبه های قرآنی

شناسه افزوده : صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. مرکز پژوهشهای اسلامی

رده بندی کنگره : BP233/5/ل6 8 الف 1388

رده بندی دیویی : 297/482

شماره کتابشناسی ملی : 1750833

ص:1

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

اشاره

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ص:2

انسجام اسلامی (زمینه ها، مبانی، موانع و راهکارهای اتحاد اسلامی)

کد: 1386

نویسنده: لطف علی لطیفی پاکده

ویراستار: مرضیه علاقه بند

تهیه کننده: مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

ناشر: دفتر عقل

نوبت چاپ: اول / 1388

شمارگان: 1200

بها: 16000 ریال

نشانی: قم، بلوار امین، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

تلفن: 2919670 _ 0251 دورنگار : 2915510

تهران: جام جم، ساختمان شهید رهبر، طبقه زیرزمین

تلفن: 22014738 نمابر: 22164990

info@irc.ir Emial: www.irc.ir

شابک: 978-964-2761-92-0 / 978 -964-2761-92-0 :ISBN

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

فهرست مطالب

دیباچه1

پیش گفتار3

فصل اول: کلیات7

تبیین مفاهیم7

وحدت اسلامی7

ایمان و اسلام10

کفر و شرک12

تاریخچه مبارزه با تکفیر12

مفهوم و مراتب کفر14

مذاهب اسلامی20

فصل دوم: زمینه های وحدت جهان اسلام21

1. اصول مشترک21

2. احادیث مشترک23

حدیث ثقلین23

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ص:4

حدیث کساء23

حدیث اثنا عشر24

3. دشمن مشترک24

4. زبان دینی مشترک24

5. محبت اهل بیت(ع)24

6. محبت صحابه26

7. مجاورت جغرافیایی27

8 . پذیرش اجتهاد27

9. سازمان کنفرانس اسلامی28

فصل سوم: مبانی اتحاد اسلامی (ملی _ جهان اسلام)29

1. وحدت در قرآن29

الف) فرمان وحدت30

ب) ممنوعیت تفرقه31

ج) ریشه های تفرقه33

یک _ انحراف از حق33

دو _ سرکشی و کفرورزی در برابر آیات الهی36

د) تفرقه، خواست شیطان37

2. پیامبر اعظم(ص) و اتحاد امت38

الف) تخریب مسجد تفرقه آفرین39

ب) تأکید بر اهمیت وحدت40

3. سخنان اهل بیت(ع)41

الف) سخنان امیرمؤمنان، علی بن ابیطالب(ع)41

ب) سخنان دیگر ائمه(ع)43

امام حسن(ع)43

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ص:5

امام سجاد(ع)43

امام باقر(ع)44

امام صادق(ع)44

امام موسی کاظم(ع)46

4. وحدت، ضرورت امروز جهان اسلام46

الف) تبلیغ گسترده مسیحیت46

ب) پدیده درگیری های خونین47

ج) عقبماندگی علمی و صنعتی47

د) تحریک های دشمن47

ه_) حضور دشمنان در قلب جهان اسلام48

و) ایران اسلامی، بزرگترین سنگر دفاع از دین48

5. نظریه های اندیشمندان شیعه49

امام خمینی(ره)49

مقام معظم رهبری50

میرزا محمدحسین شیرازی51

آیت الله شیخ عبدالکریم حائری یزدی52

آیت الله سید حسین طباطبایی بروجردی53

آیت الله کاشف الغطا54

آیت الله سید علی حسینی سیستانی54

آیت الله مکارم شیرازی55

آیت الله صافی گلپایگانی55

حجت الاسلام شهید نواب صفوی56

آیت الله اکبر هاشمی رفسنجانی57

آیت الله شیخ جعفر سبحانی58

آیت الله تسخیری59

حجت الاسلام دکتر بی آزار شیرازی60

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ص:6

امام موسی صدر60

ابوجهاد الشیبی61

شیخ عبدالکریم بن محمدرضا زنجانی 62

آیت الله سید هبهالدین شهرستانی 62

6. دیدگاه علمای اهل سنت63

شیخ محمود شلتوت، شیخ الازهر63

شیخ محمدسعید طنطاوی، شیخ الازهر64

دکتر فرید واصل نصر، مفتی اعظم مصر64

شهید حسن البنا65

دکتر یوسف قرضاوی، عالم بزرگ اهل سنت65

سرهنگ معمر قذافی65

اتحادیه جهانی علمای اسلام66

شیخ احمد کفتارو67

شیخ عبدالقادر بیضاوی، امام جمعه اهل سنت ارومیه68

حاج یعقوب شمس، امام جمعه اهل سنت کیش68

فصل چهارم: جلوهها و نمادهای اتحاد اسلامی69

1. نمادهای مذهبی و فرهنگی69

الف) حج69

ب) محبت فاطمه زهرا(س)69

ج) اقتدا در نماز70

2. نمادهای سیاسی72

راهپیمایی روز قدس72

سازمان کنفرانس اسلامی72

علاقه به حزبالله72

3. نمادهای اقتصادی72

قربانی حج72

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ص:7

بانک توسعه اسلامی73

فصل پنجم: موانع و راهکارهای اتحاد و انسجام اسلامی74

1. موانع اتحاد اسلامی74

الف) موانع فرهنگی و مذهبی74

یک _ ضعف آگاهی های فرهنگی74

دو _ گفت وگوهای غیرتخصصی76

سه _ تکفیر های نادرست76

چهار _ دروغ، بدفهمی و بدبینی77

پنج _ نظارت ضعیف بر مدرسه های مذهبی81

شش _ اهانت به مقدسات مذهبی81

ب) موانع سیاسی82

یک _ قدرتطلبی82

دو _ دشمنان خارجی83

اظهارنظرهای نابجا87

ج) موانع اقتصادی88

یک _ نداشتن بازار مشترک اسلامی88

دو _ ضعف استانداردها88

سه _ ضعف تبلیغات89

چهار _ فقدان مدیریت مشترک89

پنج _ ضعف بانکداری90

2. راهکارهای ایجاد اتحاد اسلامی90

الف) راهکارهای مذهبی و فرهنگی90

یک _ رفع زمینه های شبهه و اختلاف90

دو _ گسترش دانشگاه های مذاهب اسلامی91

سه _ انتشار فتواها و نظریه های تقریبی93

چهار _ گفتوگوهای علمی93

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ص:8

پنج _ گسترش عقلانیت94

ب) راهکارهای سیاسی94

یک _ بالاتر بودن جایگاه سازمان کنفرانس اسلامی94

دو _ تدوین منشور وحدت میان کشورهای اسلامی95

سه _ تعیین مجازات برای تفرقهافکنی96

ج) راهکارهای اقتصادی97

یک _ تأسیس بازار مشترک اسلامی97

دو _ ایجاد مرکز توسعه فنآوری در جهان اسلام97

سه _ توسعه روابط اقتصادی97

چهار _ تقویت صنعت جهانگردی97

پنج _ مدیریت راهبردی اقتصاد کشورهای اسلامی98

شش _ یکپارچه سازی نظام بانکداری در کشورهای اسلامی98

فصل ششم: نقش رسانه در ایجاد و تقویت وحدت99

1. استفاده از زمان های مناسب برای ترویج وحدت و انسجام اسلامی99

الف) ایام حج تمتع99

ب) عیدهای ملی108

ج) عیدهای انقلابی100

د) سفرهای استانی مسئولان نظام101

ه_) هنگام هجوم دشمنان اسلام101

و) دوران توسعه101

2. سیاست های رسانه102

3. وظایف رسانه برای تقویت همگرایی در جهان اسلام103

4. پیشنهادهای برنامه ای104

5. راهکارهای رسانهای105

6. بررسی عملکرد رسانه107

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

پیوستها110

پیوست1. پیشنویس منشور وحدت جهان اسلام110

مبانی112

چشم اندازها113

پیوست 2. قضایای هشتگانه در مسیر تفاهم مسلمانان117

منابع برای مطالعه بیشتر120

کتاب نامه123

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

دیباچه

امروزه در صحنه بین المللی، شاهد رقابتی تنگاتنگ میان دو ایدئولوژی اسلام و سرمایه داری هستیم. در این میدان، مکتب استثمارگر سرمایه داری و لیبرالیسم، برای تحقق هدف های سلطه جویانه و سودمدارانه خود، با هیچ مانعی محکم تر و پیچیده تر از مکتب اسلام روبه رو نیست.

پیروزی انقلاب اسلامی ایران، در نظریه پردازی های غرب درباره دین، تحولی بزرگ پدید آورد. نظریه پایان تاریخ «فوکویاما»، و نظریه سیر تطور بشر «اگوست کنت» پس از دوران قرون وسطی، از برجسته ترین نظریه های غرب درباره دین بود. پس از آن، نظام غرب در دوران مدرنیسم، با تکیه بر دیدگاه های پوزیتویستی و سکولاریستی، دین را در زندگی انسان به حاشیه راند. ازاین رو، وقوع انقلابی دینی در ایران که افکار لیبرالیستی امریکا بر آن حاکم بود و در پی آن، اعلام شکست مدرنیزم لیبرالیستی، برای غرب غیرمنتظره بود. این انقلاب، بازخوانی دین در بالا ترین سطح اجتماعی به شمار می آمد که غرب را در عرصه نظریه پردازی های سیاسی و اجتماعی، به چالشی جدی کشاند.

بنابراین، طبیعی بود که غرب برای بازگشت به جایگاه اندیشه ای خود و جلوگیری از صدور انقلاب که به دین گرایی در جهان می انجامید، به هر اقدامی دست بزند. سردمداران نظام غرب که می پنداشتند تلاش های آنها برای منزوی کردن دین در جوامع اسلامی نتیجه داده است، برای انحراف و نابودی درباره

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

تمدن اسلامی به راهکارهای جدید روی آوردند. آنها برای این منظور، هیچ سیاستی را بهتر از حربه دیرینه استعمار پیر که بر شعار «تفرقه بینداز و حکومت کن» استوار بود، نیافتند. البته در نسخه جدید این نظریه، آن را به «تفرقه بینداز و نابود کن» تبدیل کردند.

ازاین رو، در این برهه حساس، هوشمندی تمام مسلمانان در رویارویی با توطئه های دشمنان، لزوم و اهمیت بیشتری دارد، ولی با توجه به حوادث و جریان های حاکم بر صحنه بین الملل، می توان دریافت که هدف اصلی تهاجم های استکبار جهانی، انقلاب اسلامی ایران است. در این شرایط حفظ «وحدت ملی و انسجام اسلامی» بسیار ضروری و نخستین شرط لازم برای پیروزی است.

مرکز پژوهش های اسلامی، برای انجام این رسالت، اثر حاضر را برای برنامه سازان آماده کرده است، با این امید که آنها از تلاش های پژوهشگر گرامی، جناب آقای لطف علی لطیفی پاکده در این مسیر نهایت استفاده را داشته باشند.

گروه پژوهشی علوم سیاسی

اداره کل پژوهش

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

پیش گفتار

بدان که هیچ مردی نسبت به وحدت و یگانگی امت محمد صلی الله علیه و آله دل سوزتر از من نیست، من با چنین کاری پاداش زیبا و سرانجامی نیکو طلب می کنم.(1)

اتحاد اسلامی را در دو سطح می توان طرح کرد: سطح اول درون گروهی است؛ یعنی اتحاد گروهی از مسلمانان مانند شیعیان یا ایرانیان. سطح دیگر، فراتر از گروهی خاص است و به اتحاد همه مذاهب اسلامی و گروه ها و خرده فرهنگ های جهان اسلام نظر دارد. در این پژوهش، هر دو سطح اتحاد و به طور ویژه سطح دوم، بررسی می شود.

1- نهج البلاغه، ترجمه: محمد دشتی، نامه 78؛ بحارالانوار، ج33، ص 304. (ترجمه حدیث از نویسنده است.) توضیح: بیشتر کتاب هایی که در این پژوهش از آنها استفاده شده است، نسخه های دیجیتالی هستند. بحارالانوار، از نرم افزار «فهرست موضوعی بحارالانوار» کار مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی حوزه علمیه قم استفاده شده است. لغت نامه های لسان العرب، العین و مجمع البحرین نیز پیوست های نرم افزار یادشده بوده اند. در دیگر کتاب های شیعه بیشتر از نرم افزار «گنجینه روایات نور» که آن هم کار مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی است، استفاده شده است. با این توضیح که کتاب های تفسیری (به جز تفسیر نور که از سایت اینترنتی آقای قرائتی استفاده شده است) و نیز ترجمه های آقای فولادوند، از نرم افزار «جامع التفاسیر نور» کار مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی حوزه علمیه قم استفاه شده است. در کتاب های اهل سنت، بیشتر، از نرم افزار «المکتبه الشامله» نسخه دوم استفاده شده است. این نرم افزار، برای خود چینش جلد و صفحه جداگانه دارد و از نسخه چاپی کتاب ها پیروی نمی کند. همچنین، از سایت های متعدد اینترنتی به ویژه سایت «تقریب نیوز» استفاده شده که مشخصات آنها در فهرست منابع آمده است.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

بسیاری از مردم، آشکارا یا در ذهن خود می پرسند ملت ما چه نیازی به وحدت با یکدیگر و با امت اسلام دارد؟ این پرسش بسیار مهم است؛ زیرا تا زمانی که این نیاز به خوبی درک نشود، جایگاه اتحاد جامعه اسلامی (ملت و امت) نیز مشخص نمی شود. فرضیه ما این است که اسلام برای ماندگاری و پیشرفت، به وحدت پیروانش نیازمند است. ممکن است شیعه و سنی، هیچ کدام نیازمند وحدت با یکدیگر نباشند، ولی پایداری و پیشرفت اسلام در گرو اتحاد پیروانش است.

در صورت اثبات این فرضیه، دیدگاه ها درباره اتحاد جامعه اسلامی (ملت و امت) تغییر خواهد کرد و با هزار عذر و بهانه به تفرقه دامن زده نمی شود. در غیر این صورت، دو حالت دیگر در پیش رو داریم: نخست، نیاز امت اسلام به اتحاد با یکدیگر و بی توجهی به این نیاز است و حالت دیگر، بی نیازی اسلام و امت اسلام به وحدت مسلمانان که در این حالت، به طور طبیعی باید به یکدیگر بی توجه باشند یا در ستیز دائمی به سر برند.

هر مسلمان وظیفه دارد تکلیف شرعی خود را بفهمد و اینکه قرآن مجید چه دستوری می دهد؟ سنت رسول الله صلی الله علیه و آله چیست؟ بزرگان دین چه می فرمایند؟ عقل سلیم چه حکم می کند؟ آیا باید با تأکید بر مشترکات، وحدت را حفظ کرد یا با بزرگ کردن اختلاف ها، از معتقدان به پروردگار یکتا، رسول خدا صلی الله علیه و آله ، قبله، حج، نماز، جهاد، روزه و زکات، افرادی مشرک ساخت و آنها را واجب القتل دانست یا حتی قتل هر کس را که در درستی برداشت ما شک کرد، واجب شمرد؟ کدام راه درست است؟ کدام یک به دستورهای قرآن

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

مجید نزدیک تر است؟ کدام روش، رسول الله صلی الله علیه و آله را خوشحال می کند و کدام روش، دشمنان دین را؟ کدام یک از این دو راه با عقل سلیم سازگارتر است؟ عالمان بزرگ جامعه اسلامی کدام روش را می پسندند و نابخردان امت، کدام را؟ خردمندان، کدام روش را برمی گزینند و افراد تندرو و نادان، کدام یک را؟ استدلال های کدام گروه قوی تر است و راه کدام گروه، با منافع دشمنان اسلام بیشتر در تضاد است؟

در این زمینه باید بدانیم که منظور از اتحاد و انسجام جامعه اسلامی چیست و زمینه های تحقق آن کدام است؟ مبانی چنین اتحادی در قرآن، سنت، اجماع و عقل چیست و این اتحاد در چه مواردی جلوه گر است؟ موانع اتحاد مسلمانان چیست و راه کارهای مبارزه با آن کدام است؟ دراین میان، رسانه های متعهد چه نقشی می توانند ایفا کنند؟

پژوهشی که پیش رو دارید، می کوشد به این پرسش ها پاسخ دهد.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

اشاره

فصل اول: کلیات

زیر فصل ها

تبیین مفاهیم

تبیین مفاهیم

اشاره

تبیین مفاهیم

زیر فصل ها

وحدت اسلامی

ایمان و اسلام

کفر و شرک

تاریخچه مبارزه با تکفیر

مفهوم و مراتب کفر

مذاهب اسلامی

وحدت اسلامی

وحدت اسلامی

وحدت از نظر لغوی به معنای انفراد و تنهایی است،(1) ولی دارالتقریب اسلامی در ایران، وحدت اسلامی را در اصطلاح چنین تعریف کرده است:

وجود روحیه برادری دینی و همکاری و تعاون پیروان مذاهب اسلامی براساس اصول مسلم و مشترک اسلامی و اتخاذ موضع واحد برای تحقق

اهداف و مصالح عالیه امت اسلامی و موضع گیری واحد در برابر دشمنان اسلام و احترام به التزام قلبی و عملی هریک از مسلمانان به مذهب خود. (2)

در روایت های دینی از وحدت بیشتر با عنوان جماعت یاد شده و پیامبر اسلام درباره معنای آن، فرموده است: «اسلام ده بخش دارد... بخش نهم جماعت است که به معنای الفت است...».(3)

1- لسان العرب، ج3، ص 446.
2- http://www.taghrib.ir/tmain_fa.aspx?lng=fa&mode=article&id=
3- بحارالانوار، ج 6، ص 109.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

الفت، به معنای جمع است، مانند الفت علم و عمل با یکدیگر که باید با هم باشند.(1) بنابراین، مسلمانان نیز باید در کنار یکدیگر و با هم باشند.

از سوی دیگر، قرآن مجید از وحدت، به برادری تعبیر کرده است، برای نمونه: «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ ... ؛ همانا مؤمنان با یکدیگر برادرند...». (حجرات:10)

بر اساس این آیه، رابطه میان مؤمنان باید براساس برادری باشد. در این تعبیر، نکته هایی نهفته است، از جمله:

1. دوستی دو برادر، عمیق و پایدار است.

2. دوستی دو برادر، دوسویه است، نه یک سویه.

3. دوستی دو برادر، براساس فطرت و طبیعت است، نه انگیزه های مادی و دنیایی.

4. دو برادر در برابر بیگانه، یگانه و بازوی یکدیگرند.

5. اصل و ریشه دو برادر یکی است.

6. رابطه برادری، سبب گذشت و چشم پوشی است.

7. برادر در شادی برادرش شاد و در غم او غمگین است.(2)

امروزه برای اظهار علاقه و یگانگی، واژه های رفیق، دوست، همشهری و هم وطن به کار می رود، ولی اسلام کلمه برادر را به کار برده که پربارترین واژه ها در این زمینه است. در حدیثی، دو برادر دینی به دو دست تشبیه شده اند که یکدیگر را شست وشو می دهند.(3)

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فرمود:

1- لغت نامه های العین و مجمع البحرین، لغت الفت.
2- تفسیر نور، نک: حجرات:10.

3- تفسیر نور، نک: حجرات:10.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

مؤمنان بسان یک انسان هستند که اگر عضوی از او به درد آید، دیگر اعضای بدن با تب و شب بیداری با او هم دردی می کنند. (1)

اتحاد جامعه اسلامی (ملت و امت) بر نگرشی برادرانه استوار است و در این نگرش، برادران ایمانی، عضوی از بدن به شمار می آیند. آیا اگر عضوی از بدنتان بیمار شود، نخستین راه حل را قطع آن عضو می دانید یا قطع عضو را به زمانی وامی نهید که واقعاً راه دیگری نباشد؟ آیا اگر برادر شما خطایی کند، نخستین اقدام شما قطع رابطه و دشمنی با او خواهد بود؟

منظور از اتحاد جامعه اسلامی (ملت و امت)، نه یکسان شدن افکار و یک جور اندیشیدن است که امری نشدنی است و نه نابودی اصول مذهب حق؛ بلکه برعکس، هدف حفظ این اصول است. برای حفظ این اصول گاه لازم است از برخی فروع گذشت و گاه ضرورت دارد از انجام آشکار اموری که خشم پیروان دیگر مذاهب را برمی انگیزد، پرهیز کرد. امام باقر(ع) فرمود: «لَا تَبُثُّوا سِرَّنَا وَ لَا تُذِیعُوا أَمْرَنَا؛ راز ما را پخش نکنید و فرمان ما را آشکار نسازید». (2)

بنابراین، این پنهان کاری ها در مذهب حق، برای این است که خشم اکثریت برانگیخته نشود و رابطه برادری میان مسلمانان برقرار بماند و آنچه امروزه بر سر مسلمانان عراق و پاکستان می آید، فراگیر نشود. تنها در این صورت، مذهب حق پایدار و پابرجا می ماند.

1- متقی هندی، کنزالعمال، ج1، ص 143، ح694؛ صحیح مسلم، ج 12، ص 468، نسخه المکتبه الشامله، ویرایش دوم.
2- محمدبن یعقوب کلینی، اصول کافی، ج2، ص 222.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

وحدت یعنی دو گروه که با هم اشتراکات و اختلافاتی دارند، در مورد اشتراکاتشان با هم هماهنگ شوند و در مورد اختلافاتشان جوری با هم برخورد منفی نکنند که باعث تفرقه بشود.

... وجود حتی یک وجه اشتراک، علی رغم وجود هزاران اختلاف، قادر خواهد بود از اشیای جدا از هم، «مجموعه» بسازد.(1)

ایمان و اسلام

ایمان و اسلام

از آن جا که در بحث وحدت مسلمانان، واژه هایی همچون ایمان و اسلام زیاد به چشم می خورد، لازم است درباره معانی، مصداق ها و شرایط تحقق ایمان و اسلام شرحی داده شود. ایمان و اسلام در کلام امام صادق(ع) چنین تعریف شده است:

اسلام، شهادت به یگانگی خدا و تصدیق رسول خدا صلی الله علیه و آله است که ب_ه س_ب_ب آن، خ_ون ها از ریختن در امان ماند و زناشویی و میراث، براساس آن اجرا گردد و جماعت مردم طبق ظاهر آن رفتار کنند، ولی ای_م_ان، ه_دای_ت اس_ت و آن_چ_ه در دل ه_ا از ص_فت اس_لام پ_اب_رج_ا و ع_م_ل به آن ه_وی_دا می شود. پس ایمان یک درجه از اسلام بالاتر است... .(2)

تعریف مسلمانی در برخی احادیث اهل سنت از این هم ساده تر است. در حدیثی که بارها در منابع معتبر اهل سنت نقل شده است و برخی راویان آن، بزرگان اهل سنت بوده اند، از رسول خدا چنین نقل شده است:

1- www.rahpouyan.com/forum.9
2- اصول کافی، ج 3، ص 40 .

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

... مأمورم با مردم بجنگم تا لا إِلهَ إِلاّ اللّهُ بگویند، پس کسی که لا إِلهَ إِلاّ اللّهُ گفت، جان و مالش از من در امان است، مگر به حقش (مانند قصاص) و حساب (واقعی) او با خداست... .(1)

این حدیث در منابع شیعه نیز نقل شده است.(2) بنابراین روایت، ملاک مسلمانی تنها شهادت به «لا إِلهَ إِلاّ اللّهُ» است و شرط اعتقاد به رسالت نبی اکرم صلی الله علیه و آله در این حدیث نیامده است. (3) عبارت «حسابه علی الله» در روایت، بیانگر این مطلب است که کسی حق ندارد در تشخیص اسلام افراد ریزبین شود و ادعا کند که برای مثال، عده ای از گویندگان «لا إِلهَ إِلّا اللّهُ» دروغ می گویند. بنا به این رهنمود قرآن مجید، نه تنها اسلام، که حتی ایمان افراد را نیز نمی توان انکار کرد:

... وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ أَلْقَى إِلَيكُمُ السَّلَامَ لَسْتَ مُؤْمِنًا ... . (نساء: 94)

... و به آن کس که بر شما سلام گوید، مگویید که مؤمن نیستی... .(4)

گفتنی است در آیات 151 تا 153 سوره انعام، اساس همه ادیان الهی، پیروی از راه خدا و دوری از راه دیگران معرفی می شود و عمل به احکام الهی، وحدت آفرین و انجام کارهای غیرالهی، مایه تفرقه خوانده شده است.(5)

از سوی دیگر، اسلام و ایمان، از مفاهیم شدت پذیر و ضعف پذیرند؛ یعنی ممکن است مسلمانان از نظر ژرف بودن اعتقادات مذهبی و میزان عمل به دستورهای دینی با هم تفاوت داشته باشند. در این صورت، می توان گفت

1- صحیح بخاری، ج 10، ص 97، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- بحارالانوار، ج 37، ص 113.
3- هرچند در بسیاری از روایات اهل سنت و هم چنین در کتب کلامی آنان اعتقاد به نبوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نیز در کنار شهادت به وحدانیت خداوند آمده است.
4- ترجمه از آقای آیتی.

5- تفسیر نور، ذیل آیات مورد بحث.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

اسلام و ایمان برخی قوی تر از بعضی دیگر است. با این حال، باید دانست مسلمانان از نظر حقوقی، برابر با هم به شمار می آیند و چنین امتیازبندی هایی نزد خدا معتبرتر است. البته هنگام بخشیدن مسئولیت ها در جامعه اسلامی نیز این امتیازها باید در نظر گرفته شود. پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله می فرماید:

مؤمنان با هم برادرند. خونشان با هم برابر است و در برابر بیگانه بسان یک دست هستند و از امانی که کمترین آنها [به دشمن] می دهد، حمایت می کنند.(1)

امام صادق(ع) نیز مردم را مانند دندانه های شانه، برابر خوانده است.(2)

کفر و شرک

کفر و شرک

امروزه، از بزرگ ترین موانع وحدت مسلمانان، بحث کفر و شرک است. برخی به راحتی عده بسیاری از مسلمانان را به کفر و شرک متهم و حتی به وجوب قتل آنان حکم می کنند. دلیل مخالفت بسیاری از مخالفان با وحدت مسلمانان همین است که برخی مذاهب اسلامی را کافر یا مشرک می دانند. واقعیت چیست؟ معنای واقعی کفر و شرک چیست؟

تاریخچه مبارزه با تکفیر

تاریخچه مبارزه با تکفیر

اندیشمندان و عالمان فرهیخته مذاهب اسلامی از گذشته های دور به مبارزه با تندروی مذهبی و پدیده تکفیر، توجه داشته اند. برای مثال، تفتازانی در شرح مقاصد، در ادامه بحث اسماء و احکام، در بحثی با عنوان «فی حکم مخالف الحق من اهل القبله»؛ قاضی ایجی در شرح المواقف در زیر عنوان «فی أن المخالف للحق من أهل القبله هل یکفر أم لا» و عبدالوهاب شعرانی، در کتاب الیواقیت و الجواهر فی بیان عقائد الاکابر در بحث «فی بیان عدم تکفیر احد من

1- مستدرک الوسائل، ج 18،ص 238.
2- بحارالانوار، ج 75، ص 251.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

اهل القبله...» به این موضوع پرداخته اند. از فقیهانی که به این مسئله، به صورت گسترده تر و با تفصیل بیشتر پرداخته اند، می توان به ابن عابدین دمشقی، فقیه برجسته حنفی در کتاب ردّالمحتار علی الدرّ المختار، باب ارتداد، و آیت الله خویی در کتاب التنقیح فی شرح عروه الوثقی کتاب (طهارت)، اشاره کرد.

در تمام این کتاب ها، فقط دیدگاه نویسنده کتاب، به عنوان نماینده مذهبی خاص، درباره تکفیر مسلمانان آمده و دیدگاه های دیگر مذاهب نقل نشده است.

دسته دیگری از آثار که در آنها درباره تکفیر بحث شده، کتاب ها و رساله هایی است که برخی عالمان و پیروان مذاهب، در پاسخ به اتهام های مخالفان و رد اتهام کفر از خودشان نگاشته اند. برای نمونه، می توان از کتاب نقض نوشته عبدالجلیل قزوینی و کتاب الفصول المهمه فی تألیف الامه اثر مرحوم شرف الدین یاد کرد. در این کتاب ها به شبهه ها و اتهام های برخی تندروان و متعصبان اهل سنت که شیعه را تکفیر کرده اند، پاسخ داده شده است. علامه شرف الدین، ضمن رد این اتهام ها از دیدگاه آیات و روایات، نظر برخی عالمان و بزرگان شیعه و اهل سنّت را نیز در رد تکفیر اهل قبله بیان کرده است.

نمونه دیگر از این دست آثار را می توان در دوره های اخیر در میان وهابیت مشاهده کرد. این کتاب ها خود به دو دسته تقسیم می شوند:

1. کتاب هایی که وهابیان در دفاع از خود و رفع این اتهام که آنان پیروان دیگر مذاهب اسلامی را تکفیر می کنند، نگاشته اند. افزون بر این، آنان با نوشتن این گونه کتاب ها در پی قانون مند کردن تکفیر هستند. برخی از این کتاب ها عبارتند از:

الف) ضوابط التکفیر عند اهل السنه و الجماعه، اثر عبدالله بن محمد القربی؛

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که

دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ب) نواقض الایمان الاعتقادیه و ضوابط التکفیر عند السلف، اثر محمد بن عبدالله بن علی الوهیبی؛

ج) منهج ابن تیمیه فی مسئله التکفیر (2 جلدی)، اثر عبدالمجید بن سالم بن عبدالله المشعبی؛

د) التکفیر، جذوره، اسبابه، مبرراته، اثر یغمان بن عبدالرزاق السامرائی. افزون بر این گونه کتاب ها و رساله ها، مقاله های زیادی نیز دراین باره نگاشته و فتواهای متعددی نیز صادر شده است.

2. دسته دوم آثاری هستند که وهابیان سنتی در پاسخ و رد دیدگاه های برخی وهابیان جدید که برخی حاکمان سنی و عالمان وابسته به حاکمیت را تکفیر کرده اند، نگاشته اند. از جمله این کتاب ها می توان به کتاب التحذیر من فتنه التکفیر، نوشته شیخ محمد ناصرالدین البانی، اشاره کرد.

شاید بتوان پژوهش جناب آقای سیدصادق حسینی با عنوان مدارا بین مذاهب اسلامی را که پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی منتشر کرده، نخستین اثری دانست که به صورت جامع به این موضوع پرداخته است.

بنابراین، می توان گفت تکفیر، در مبانی فرقه ها و مذاهب اسلامی جایگاهی ندارد و دخالت و توطئه دشمنان اسلام این مشکل بزرگ را در مسیر اتحاد اسلامی پدید آورده است. آنها با استفاده از نادانی و تعصب های کور و نابخردانه برخی فرقه های اسلامی، مانع وحدت امت اسلام می شوند. ابرقدرت های استعمارگر با ایجاد تفرقه در میان امت اسلام، نیروی آنها را صرف مبارزه و مقابله با هم کیشان خود می کنند تا بزرگ ترین مانعی را که بر سر راهشان در چیرگی بر ملت های جهان وجود دارد، از میان بردارند.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

ازاین رو، مسلمانان به ویژه اندیشمندان و برجسته ترین چهره های فرهنگی و اجتماعی، باید هوشمندانه از تفرقه افکنی دشمنان اسلام جلوگیری کنند.

مفهوم و مراتب کفر

مفهوم و مراتب کفر

کفر از نظر لغوی متضاد ایمان و سپاس گزاری است(1) و با شرک هم معنا و به معنای مخلوط ساختن شریکهاست.(2)

کفر و شرک، هر دو مفاهیمی هستند که شدت و ضعف دارند. به بیان دیگر، ممکن است حتی افراد مؤمن، در همان حال ایمان، دارای درجه های پایینی از شرک هم باشند. اگر در رفتارها و حتی اعتقادات کسی درجههای پایینی از شرک یافت شود، ولی همچنان معتقد به یگانگی خدا و گویا به «لااله الا الله» باشد، نمی توان او را کافر و مشرک نامید، زمانی می توان وی را کافر یا مشرک نامید که در گفتار نیز منکر یکتایی خدا شود یا واجبی از دین را انکار کند که نشان از انکار خدا و پیامبر داشته باشد.

از سوی دیگر، با تحلیل عبارت شریف «لا اله الا الله» معنای کفر و شرک روشن می شود. مقصود از اله، هر چیز یا کسی است که برایش بندگی شود. دراین باره، در لسان العرب آمده است: «اله: خدای عزوجل و هر چیزی که غیر از او بندگی شود».(3)

در واقع، منکران «لا اله الا الله»، دو دسته اند:

1- کتاب العین، ج 5، ص 356.
2- لسان العرب، ج 10، ص 448.
3- لسان العرب، ج 13، ص 467.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1. دسته اول، الله را قبول ندارند، اینان کافرند و کفرشان به چند صورت ممکن است نمود پیدا کند:

الف) مادیگرایی محض: کافر کامل و مادیگرای محض است، مثل کمونیست ها که آنها جز این جهان مادی، جهانی نمیشناسند و میپندارند طبیعت است که ما را می میراند و زنده می کند.

آنها گفتند: چیزی جز همین زندگی دنیا در کار نیست، گروهی از ما می میرند و گروهی جای آنها را می گیرند و [چیزی] جز طبیعت و روزگار، ما را هلاک نمی کند، آنها به این سخن که می گویند، یقین ندارند، بلکه تنها گمانی بی اساس دارند. (جاثیه: 24)

ب) نفاق: همچون منافقان که در ظاهر، خود را مؤمن جلوه میدهند، ولی در باطن کافرند:

هنگامی که منافقان نزد تو می آیند می گویند، ما به یقین شهادت می دهیم که تو رسول خدایی، خداوند می داند که تو قطعاً رسول او هستی و خداوند شهادت می دهد که منافقان دروغگو هستند. (منافقون: 1)

ج) انکار: منکران حق را می شناسند، ولی از روی لجاجت آن را انکار می کنند. خداوند در ماجرای حضرت موسی(ع)، از ارائه معجزات آن حضرت به فرعونیان یاد می کند و سپس می فرماید:

و هنگامی که آیات روشنیبخش ما را به آنها نشان داد، گفتند: این سحری است آشکار، و آن را از روی ستم و سرکشی انکار کردند، درحالی که در دل به آن یقین داشتند. پس بنگر که عاقبت مفسدان چگونه است. (نمل: 13و14)

د) فرق گذاشتن میان پیامبران الهی: یعنی به عده ای ایمان می آورند و به گروهی ایمان نمی آورند. خداوند می فرماید:

کسانی که خدا و پیامبران او را انکار می کنند و می خواهند در میان آنها تفاوت قائل شوند و می گویند به بعضی ایمان داریم و بعضی را انکار می کنیم و

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

می خواهند در میان این دو، راهی برای خود انتخاب کنند... آنها کافران حقیقی اند و برای کافران، مجازات خوارکننده فراهم ساخته ایم. (نساء: 150 و 151)

لغت نامه العین در شرح معنای کفر، آن را چهار قسم کرده است که به نظر می رسد، دو قسم نخست یکی باشند:

کفر، نقیض ایمان است و به اهل دارالحرب گفته می شود که قطعاً کافر شدند؛ یعنی نافرمانی و امتناع کردند. همچنین کفر، نقیض شکر است. کفر نعمت یعنی سپاس نگذاشتن.

کفر بر چهار قسم است:

کفر جحود: همراه با معرفت قلب است، مانند سخن خدای عزوجل [که فرمود]: آن را انکار کردند، در حالی که بدان یقین داشتند. (نمل: 14)

کفر عناد: قلب می شناسد، اما زبان نمی پذیرد.

کفر نفاق: زبان ایمان دارد، اما قلب کافر است.

کفر انکار: قلب و زبان کافرند. (1)

2. دسته دوم برای الله شریک قائلند: اینان مشرکند و شرک آنها ممکن است به چند صورت نمود پیدا کند:

الف) شرک آشکار: همچون بتپرستان که خدای بزرگ درباره آنها می فرماید:

وَ یَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ما لایَضُرُّهُمْ وَ لایَنْفَعُهُمْ وَ یَقُولُونَ هؤُلاءِ شُفَعاؤُنا عِنْدَ اللَّهِ ... . (یونس: 18)

و جز خدا چیزهایی میپرستند که نه زیانی به آنها می رساند و نه سودی به آنان می دهد و می گویند اینان شفیعان ما نزد خدا هستند... .

ب) شرک پنهان: شرک پنهان یا شرک در عبادت به دو صورت است:

1- کتاب العین، ج 5، ص 356.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

یک _ اطاعت از طاغوت: طاغوت کسی است که در برابر خدا گردن افرازد. اطاعت از حاکمانی که فرمانبر خدا نیستند و از شیطان یا هوای نفس خود یا هوای نفس مردم پیروی می کنند، شرک به شمار میآید. کسانی که براساس احکام الهی حکم نکنند، کافر، ستمکار و فاسقند(1) و پیروی از چنین حاکمانی شرک است. در مقابل، اطاعت از حاکمانی که احکام الهی را اجرا می کنند، در واقع اطاعت از خداست. در این باره، پروردگار متعال میفرماید:

آیا ندیدی کسانی را که گمان می کنند به آنچه (از کتابهای آسمانی) بر تو و بر پیشینیان نازل شده ایمان آورده اند، ولی باز هم می خواهند طاغوت و حاکمان باطل را به داوری طلبند با اینکه به آنها دستور داده شده به طاغوت کافر شوند، و شیطان می خواهد آنها را به گونه ای گمراه کند که به بیراهه های دوردستی بیفکند. (نساء:60)

امروزه دولتمردان امریکا و اسرائیل، سران کفر جهانی و از مصداق های روشن طاغوت هستند.

دو _ پیروی از شیطان: شیطان، دشمن خدا و پیروی از او خلاف دستور صریح پروردگار است. در این باره، خداوند می فرماید:

وَ ما یُؤْمِنُ أَکْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَ هُمْ مُشْرِکُونَ. (یوسف: 106)

و بیشترشان به خدا ایمان نمی آورند، مگر اینکه [در همان حال] مشرکند (یعنی به حقیقت توحید نرسیده اند).(2)

1- نک: مائده : 44 _ 47.
2- ترجمه از آقای مجتبوی است.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

براساس این آیه، بسیاری از افراد که خداوند آنان را مؤمن نامیده، در همان حال ایمان، گرفتار گونهای از شرک هم هستند. امام باقر(ع) در ذیل این آیه فرمود:

[منظور] شرک طاعت است، نه شرک عبادت! و گناهانی که [افراد] مرتکب می شوند، شرک طاعت است که در آن از شیطان پیروی می کنند. پس در طاعت خدا غیر او را شریک قرار داده اند و این، شرک عبادت نیست که غیرخدا را عبادت کنند. (1)

شرک در طاعت، انسان را در گروه مشرکانی که نجس هستند قرار نمی دهد، بلکه شرک در عبادت است که به معنای خروج از دایره «لا اله الا الله» است. اگر شرک در طاعت را با شرک در عبادت یکسان بگیریم، جز تعداد اندکی از صالحان والامقام، هیچ مؤمنی در زمین باقی نمی ماند. افزون بر این، خداوند در این آیه، این دسته از مشرکان را با صفت مؤمن خوانده است! بخشی از پیشینیان به دلیل بی توجهی به این نکته ظریف، با توده مسلمانان و حتی مؤمنان درگیر بوده اند.

سه _ ریا: گاه انسان، اصل عبادت یا برخی آداب آن را برای جلب توجه دیگران انجام می دهد. برای مثال، وقتی دیگران نمازش را می بینند، با تواضع بیشتری نماز می خواند. در روایتی از رسول الله صلی الله علیه و آله می خوانیم:

شرک پنهان این است که مرد به نماز بایستد و نماز خود را زینت بخشد، بدان دلیل که مردی او را می بیند.(2)

1- بحارالانوار، ج 9، ص 215.
2- 8سنن ابن ماجه، ج 12، ص 246.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

چهار _ غلو: مقصود بالابردن دوستان خدا تا مقام خدایی است. برای مثال، پیامبر الهی یا پیشوای الهی را خدا، همپایه خدا یا پسر او تصور کنند. امیرمؤمنان، علی بن ابی طالب(ع) فرمود:

ما را به مرز عبودیت نرسانید، سپس هر چه می خواهید بگویید و تندروی (تصور الوهیت) نکنید. از زیادهروی همچون مسیحیان بپرهیزید. من از غلوکنندگان بیزارم. (1)

پنج _ بدعت در دین: بدعت عبارت است از اینکه چیزی که خارج از دین است بر دین افزوده شود و یا چیزی که جزو دین است از دین خارج کنیم. بر این اساس بدعت در دین حرام است. قرآن و رسول الله صلی الله علیه و آله دین خدا را به طور کامل بیان کرده اند و اگر کسی از طرف خود دستوری به عنوان دین بیاورد، بدعتگذار است. در این صورت، او مشرک و طرفداری از وی نیز نوعی شرک به شمار میآید؛ زیرا با این کار خود در برابر دستور پروردگار جهانیان ایستاده است. دراین باره، امام محمدباقر(ع) می فرماید:

کمترین شرک این است که مردی نظری را بدعت گذارد و سپس براساس آن، با او دوستی یا [با دشمنان او] دشمنی شود.(2)

مذاهب اسلامی

مذاهب اسلامی

وحدت اسلامی باید بین مذاهب اسلامی پدید آید، ولی منظور از مذاهب اسلامی چیست؟ مجمع جهانی تقریب بین مذاهب اسلامی معتقد است، مذاهب اسلامی آن دسته از مکتب های فقهی معروف اسلامی اند که نظام

1- 9بحارالانوار، ج 4، ص 303.
2- 10بحارالانوار، ج 2، ص 304.

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که

دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

اجتهادی منسجم و مستند به کتاب و سنت دارند. از نظر این مجمع، مذاهب فقهی به رسمیت شناخته شده، عبارتند از: مذهب حنفی، شافعی، مالکی و حنبلی از اهل سنت؛ مذهب اثناعشری و زیدی و بهره(1) از شیعه؛ و مذهب اباضی. (البته بعضی مذهبها هستند که یا پیرو ندارند یا در یکی از مذهبهای یاد شده قرار گرفتهاند و یا به شکل نظریههای فردی که به مذهب معینی پای بند نیستند، عمل می کنند).(2)

1- کذا فی الاصل؛ در متن اصلی نیز کلمه به همین شکل آمده است که گویا اشاره به یکی از فرقه های شیعه دارد. چنین فرقه ای برای نویسنده شناخته شده نیست و به نظر می رسد اشتباهی تایپی در متن اصلی صورت گرفته باشد.

2- http://www.taghrib.ir/tmain_fa.aspx?lng=famode=artartid=42

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه

اشاره

فصل دوم: زمینه های وحدت جهان اسلام

زیر فصل ها

1. اصول مشترک
2. احادیث مشترک
3. دشمن مشترک
4. زبان دینی مشترک
5. محبت اهل بیت(ع)
6. محبت صحابه
7. مجاورت جغرافیایی
8. پذیرش اجتهاد
9. سازمان کنفرانس اسلامی

1. اصول مشترک

1. اصول مشترک

بیشتر اصول دین، در تمامی مذاهب اسلامی مشترک است. توجه به این مشترکات، می تواند در انسجام اسلامی، نقش ارزندهای ایفا کند، از جمله این مشترکات می توان به این موارد اشاره کرد:

الف) خدای واحد: همه مسلمانان در شعار توحیدی «لا اله الا الله» اشتراک نظر دارند و بر این باورند که جز الله جل جلاله هیچ خدایی در جهان وجود ندارد.

ب) پیامبر واحد: همه مسلمانان جهان، حضرت محمد صلی الله علیه و آله را آخرین فرستاده خدا میدانند و او را به عنوان الگو و سنتش را به عنوان معیار عمل خود قبول دارند و این اهمیت زیادی دارد.

ج) کتاب واحد: امروزه همه فرقههای اسلامی بر این باورند که قرآن موجود در دست مسلمانان، همان کتابی است که به طور دقیق بر رسول الله صلی الله علیه و آله نازل شده و این موضوع در اتحاد آنان بسیار اثرگذار است.گویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند." "class="content_notelink (href="#content_note_32_1">(1)

1- برخی میگویند که شیعه معتقد است قسمت هایی از قرآن حذف شده، ولی این نظر درباره شیعه درست نیست، بلکه شیعیان نیز به قرآنی که دیگر فرقهها قبول دارند، معتقدند.

د) قبله واحد: همه مسلمانان جهان، روزانه پنج بار رو به کعبه نماز می خوانند و همه آنها در نماز خود سوره حمد را قرائت می کنند، سوره ای که دقت در مضامین آن نمایشگر وحدت مسلمانان است.

ه_) حج واحد: هر ساله در زمان معیّنی، میلیونها مسلمان از سرتاسر جهان اسلام در مکه گرد هم می آیند و نمایشی باشکوه از قدرت اسلام را در قالب فریضه حج ابراهیمی اجرا میکنند. چنین حجی می تواند زمینهساز اتحاد جهان اسلام باشد. در مراسم حج، میلیون ها انسان از سرتاسر جهان، با زبان و رنگ و نژادهای گوناگون و با لباسی یکسان، اعمال مشترکی انجام می دهند که در این زمان، بهترین موقعیت برای گسترش ارتباطات سالم در جهان اسلام، فراهم می شود.

و) موعود واحد: بیشتر فرقههای مسلمان یا تمام آنها باور دارند که روزی فردی از اهلبیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، عدالت را در همه زمین برقرار خواهد ساخت. برای نمونه، یکی از اصحاب پیامبر می گوید:

ما نزد رسول الله صلی الله علیه و آله بودیم که جوانانی از بنیهاشم وارد شدند. رسول الله صلی الله علیه و آله با دیدن آنها چشمانش پر از اشک شد و رنگش تغییر کرد. پرسیده شد: چرا در چهره ات چیزی را می بینیم که دوست نمی داریم؟ فرمود: خدا برای ما اهل بیت، آخرت را بر دنیا ترجیح داد و همانا اهل بیت من(1) پس از من گرفتار بلا، آوارگی و انزوا خواهند شد تا زمانی که قومی از جانب مشرق با پرچم های سیاه بیایند. آنان خیر می خواهند، ولی به آنها داده نمی شود، پس می جنگند و پیروز می شوند. سپس آنچه را می خواستند

1- دقت در این حدیث نشان می دهد که مقصود از اهل بیت رسول الله صلی الله علیه و آله ، افرادی از بنی هاشمند؛ کسانی که از نسل رسول الله صلی الله علیه و آله هستند و تا آخر زمان هم ادامه دارند.

به آنان می دهند، ولی نمی پذیرند تا آن را [رهبری انقلاب خود را] به مردی از اهل بیت من تحویل دهند؛ کسی که دنیا را پر از عدالت خواهد ساخت، همان گونه که آنها پر از ستم ساخته بودند. پس اگر کسی از شما [مسلمانان] آن [روزگار] را درک کرد، باید به نزدشان برود، اگرچه راه بسیار دشوار باشد.(1)

2. احادیث مشترک

اشاره

2. احادیث مشترک

در کتابهای معتبر حدیثی فرقههای گوناگون مسلمان، احادیث مشترک فراوانی، بهویژه در زمینه های اخلاقی، فقهی و گاه اعتقادی وجود دارد. همچنین، در کتابهای اهل سنت احادیثی، یافت می شود که مورد قبول و استناد کامل شیعه است، از جمله:

حدیث ثقلین

حدیث ثقلین

رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: من در میان شما دو چیز گرانبها باقی می گذارم که تا وقتی بدان تمسک جویید، پس از من هرگز گمراه نخواهید شد. یکی بزرگتر از دیگری است؛ [و آن] کتاب خدا [است] که ریسمانی پیوسته از آسمان به زمین است و [دیگری] عترت من، اهل بیت من. این دو هرگز از هم جدا نخواهند شد تا در حوض بر من وارد شوند. پس بنگرید که درباره آن دو چگونه برخورد می کنید؟(2)

حدیث کساء

حدیث کساء

[وقتی] این آیه بر رسول الله صلی الله علیه و آله در خانه ام سلمه نازل شد که: «این است و غیر از این نیست که خدا خواسته است پلیدی را از شما اهل بیت دور کند و

1- سنن ابن ماجه، ج 12، ص 100، نسخه دیجیتال المکتبه الشامله، نگارش دوم.
2- سنن ترمذی، ج 12، ص 258.

شما را به طور کامل پاک گرداند.» آن حضرت، فاطمه، حسن و حسین را فراخواند و پارچهای بر [سر] آنها کشید و بر سر علی هم که پشت سرش بود پارچه کشید و گفت: خدای من! اینان اهل بیت من هستند، پس پلیدی را از آنان دور کن و آنها را بسیار بسیار پاک بفرما!

ام سلمه گفت: ای رسولخدا! آیا من هم از آنان هستم؟ فرمود: تو در جایگاه خود و در مسیر خیر هستی! (1)

حدیث اثنا عشر

حدیث اثنا عشر

... رسول الله صلی الله علیه و آله فرمود: اسلام پیوسته عزیز است تا دوازده خلیفه، [سپس کلمهای گفت که من نفهمیدم. از پدرم پرسیدم: چه فرمود؟ گفت: فرمود:] همه آنها از قریش هستند. (2)

3. دشمن مشترک

3. دشمن مشترک

امروزه بیشتر مسلمانان جهان، امریکا و اسرائیل را دشمن مشترک خود میشناسند که تلاش دارند اسلام را ضعیف یا نابود سازند. وجود این دشمن مشترک، زمینه خوبی برای پیدایش اتحاد در صفهای مسلمانان است.

4. زبان دینی مشترک

4. زبان دینی مشترک

امروزه بیشتر عالمان دین از مذاهب مختلف اسلامی، معتقدند که زبان عربی، زبان دین ماست و یادگیری درست مباحث دینی بدون دانستن این زبان، بسیار دشوار یا حتی ناممکن است.

1- سنن ترمذی، ج 12، ص 257.

2- صحیح مسلم، ج 9، ص 335. این حدیث ده ها بار در کتاب های معتبر روایی اهل سنت تکرار شده است. از جمله چندین بار در صحیح مسلم آمده است.

5. محبت اهل بیت(ع)

5. محبت اهل بیت(ع)

محبت اهل بیت(ع)، یکی از مشترکات و محورهای وحدت جامعه اسلامی است. چنین علاقه مشترکی، می تواند گامی بلند در مسیر تفاهم شیعه و سنی باشد. نمادهای این امر در کتابهای اهل سنت بسیار است(1) و برخی از آنان دراین باره، کتاب هایی نوشتهاند که بسیار خواندنی است؛ از جمله کتاب ینابیع الموده که سلیمان بن ابراهیم قندوزی حنفی (1220-1294 ه_ . ق) در سه جلد نگاشته است.تواند در حفظ اتحاد ملی و انسجام اسلامی نقش مفیدی ایفا کند." class="content_notelink" (href="#content_note_36_2">(2

در همین زمینه می توان از کتاب خصائص اثر نسائی(3) یاد کرد. در برخی تفاسیر اهل سنت، احادیثی آمده است که مایه شگفتی و البته شادی شیعیان می شود. برای نمونه زمخشری در تفسیر الکشاف، از رسول الله صلی الله علیه و آله نقل کرده است:

هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، شهید مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، بخشیده شده مرده است. آگاه باشید که هرکس با محبت خاندان محمد بمیرد، توبه کار مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با ایمان کامل مرده است. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، فرشته مرگ و سپس نکیر و منکر او را به بهشت بشارت می دهند. آگاه باشید که هر کس با محبت خاندان محمد بمیرد، با نوای شادی به بهشت می رود، همان گونه که عروس با هلهله به خانه